Μακεδονικά

Τόμ. 7 (1967)

Εις μνήμην Αλέξανδρου Λέτσα

Διάφοροι οικογένειαι των Σερρών, Μελενίκου και μοναστηρίου Ρίλας κατα το έτος 1824

Ι. Βασδραβέλλης

doi: [10.12681/makedonika.983](https://doi.org/10.12681/makedonika.983)

Copyright © 2015, Ι. Βασδραβέλλης

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Βασδραβέλλης Ι. (1967). Διάφοροι οικογένειαι των Σερρών, Μελενίκου και μοναστηρίου Ρίλας κατα το έτος 1824. *Μακεδονικά*, 7, 369-373. <https://doi.org/10.12681/makedonika.983>

ΣΥΜΜΕΙΚΤΑ

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΙ ΤΩΝ ΣΕΡΡΩΝ, ΜΕΛΕΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΡΙΛΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1824

Μεταξύ τῶν διαφόρων ἐγγράφων, σημειώσεων καὶ σπαραγμάτων τοῦ ἀρχείου 'Αδελφῶν Γραμματικῶν, τὸ ὁποῖον ἐδημοσίευσ¹, ὑπῆρχε καὶ ἓν κατάστιχον τὸ ὁποῖον μεταξὺ ἄλλων σημειώσεων, ἄνευ τινὸς ἱστορικῆς ἢ ἄλλης σημασίας, περιεῖχε καὶ τὰ κατωτέρω ὀνόματα 'Ελλήνων κατοίκων ἐκ Σερρῶν, Μελενίκου καὶ μοναστηρίου τῆς Ρίλας. Τὸ κατάστιχον εἶναι ἐντυπον μὲ χρονολογίαν τὸ ἔτος 1824 καὶ ἄνευ ἄλλης τινὸς πληροφορίας, πιθανῶς δὲ πρόκειται περὶ ὀνομάτων συνδρομητῶν περιοδικῶν τινος ἢ καὶ βιβλίου ἐκδοθέντος εἰς Σέρρας καὶ τοῦ ὁποίου δὲν γνωρίζομεν τὸν τίτλον.

Ἐθεώρησα σκόπιμον νὰ φέρω εἰς τὴν δημοσιότητα τὰ διαλαμβανόμενα ὀνόματα, διότι πρόκειται περὶ οἰκογενειῶν τῶν ὁποίων διασώζονται ἀπόγονοι σήμερον τόσον εἰς τὰς Σέρρας, ὅσον καὶ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, 'Αθήνας καὶ ἀλλαχοῦ, ὅπως οἱ ἐκ Βλάστης τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας καταγόμενοι ἀδελφοὶ Δούμπα, Ἰωάννης Καπέτης, οἰκογένεια Γερμάνη, 'Αθανάσιος 'Αναστασίου, καταφυγόντες ἐκεῖ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821, ὁ 'Αλέξανδρος 'Εμμ. Παπᾶς², υἱὸς τοῦ ἀρχιστρατήγου τῆς Χαλκιδικῆς κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821, ἢ πολυάνθρωπος οἰκογένεια Ζλατάνου ὡς καὶ Ζανλῆ ἐκ Μελενίκου καὶ ἄλλοι πολλοί.

¹ Μακεδονικά 4 (1960) 163-231.

² Εἶναι ἀμφίβολον ἂν ὁ 'Αλέξανδρος 'Εμμανουὴλ Παπᾶς εὕρισκετο τὸ ἔτος 1824 εἰς τὰς Σέρρας· μᾶλλον πρέπει νὰ ἐνεγράφη συνδρομητῆς τοῦ βιβλίου ἢ τοῦ περιοδικοῦ ὑπὸ τινος φίλου ἢ συγγενοῦς. Καταλήγω εἰς αὐτὸ τὸ συμπέρασμα, διότι ὁ 'Αλέξανδρος, ὅταν ἐκηρύχθη ἡ ἐπανάστασις τοῦ 1821 εἰς τὰς Σέρρας καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς τὸ 'Αγιον Ὅρος, εὕρισκετο μετὰ τῶν ἀδελφῶν του 'Αναστασίου καὶ 'Αθανασίου εἰς Βιέννην διευθύνων τὸν ἐμπορικὸν οἶκον τοῦ πατρὸς του. Μετὰ τὴν ἐκρηξίν τῆς ἐπαναστάσεως, ὁ 'Αναστάσιος, νέος καὶ ἐνθουσιώδης, ὅπως ἦτο, ἀφίχθη εἰς τὰς 'Ηγεμονίας τοῦ Δουνάβεως καὶ ἔλαβε μέρος εἰς τὴν ὑπὸ τὸν 'Αλέξανδρον Ὑψηλάντην ἐπανάστασιν καὶ μετὰ τὴν ἀποτυχίαν αὐτῆς ἐκεῖ μέσῳ Τεργέστης μὲ 12 φίλους του ἔφθασεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἵνα προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸν ἀγῶνα. Τότε προφανῶς ἀφίχθη εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ὁ 'Αλέξανδρος μὲ τὸν ἀδελφόν του 'Αθανάσιον. Ὁ 'Αθανάσιος ὑπῆρξεν στενὸς φίλος τοῦ Γάλλου φιλέλληνος ἱστορικοῦ καὶ πολιτικοῦ Θιέρσου (Adolfe Thiers), μὲ τὸν ὁποῖον διετήρει ἀλληλογραφίαν σχετικῶς μὲ τὸν ἀγῶνα τοῦ 1821 (πρβλ. Γ. Λαῖου, 'Ανέκδοτες ἐπιστολὰς καὶ ἔγγραφα τοῦ 1821 ἐκ τῶν ἀρχείων τῆς Βιέννης, σ. 21, 92, 223, 236). Ὁ 'Αλέξανδρος φαίνεται ὅτι ἀπέθανε εἰς τὸ Μεσολόγγι καταβληθεὶς ἐκ τῶν πολεμικῶν κακουχιῶν καὶ στερήσεων (βλέπε Π. Πέννα, Ἱστορία τῶν Σερρῶν, σ. 95 κέ.)

Α' Ἐκ Σερρῶν

- 1) Παναγιώτατος Μητροπολίτης Σερρῶν Κύριος Πορφύριος
- 2) Παναγιώτατος μητροπολίτης Νύσσης Κύριος Ἰωσήφ
- 3) Σοφολογιώτατος διδάσκαλος τῆς Σχολῆς Ἀργύριος, Παπᾶ Ρίζου ἐκ Σιατίστης
- 4) Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιδιάκονος τοῦ Ἀγίου Σερρῶν Ἰσακεῖμ ἐκ Γανοχώρων
- 5) Ἱερολογιώτατος διάκονος Ἀγίου Σερρῶν Παρθένιος ἐξ Ἀθηνῶν
- 6) Αἰκατερίνη Παπᾶ Πέτρου Κυρκίδη ἀδελφὴ τοῦ Παρθενίου
- 7) Δημήτριος Ἀργ. Ρίζου ἐκ Σιατίστης γραμματεὺς Μητροπολίτου
- 8) Πανοσιολογιώτατος πνευματικὸς Σερρῶν Μελέτιος Κυκότης
- 9) Προηγούμενος Κουτλουμουσιανὸς Ἀγάπιος μουσικὸς
- 10) Διάκονος τῆς μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου Θεοδόσιος
- 11) Πανοσιώτατος Ἱερεμίας Εἰκονοφονισιῳτῆς
- 12) Αἰδεσιμώτατος ἱερεὺς Παπᾶ Ἰωάννης
- 13) Αἰδεσιμώτατος Παπαδημήτριος ἐκ Μετσόβου
- 14) Μοναχὸς Βλάσιος ἐξ Ἰμβρου
- 15) Μοναχὸς Ἀμβρόσιος ἐκ Κρήτης
- 16) Μοναχὸς Ἀμβρόσιος ἐξ Ἰωαννίνων
- 17) Παπασακελλάριος Κύρ Βασίλειος ἐξ Ἰωαννίνων
- 18) Παπᾶ Εὐαγγελινὸς ἐξ Ἀχινοῦ
- 19) Ἐκλαμπρότατος Ἰωάννης ὑποκόνοσλος τῆς Βρεττανικῆς δυνάμεως
- 20) Ἐντιμολογιμώτατος γραμματεὺς Κύριος Θεόδωρος Δημητρίου Καυταντζῆ
- 21) Ἐντιμώτατος Γεώργιος Π. Ἀθανασίου ἐξ Ἰωαννίνων
- 22) Εὐγενέστατος Τζελεπῆ Κωστάκης Σπανδωνίδης Θεσσαλονικεὺς
- 23) Ἐντιμώτατοι Κύριοι Αὐτάδελφοι Δούμα ἐκ Βλάτσης
- 24) Ἰωάννης Βατρινίδης ἐκ Καστορίας
- 25) Γεώργιος Στοϊκὸς Τερζιμπασης Σερρῶν
- 26) Ἰωάννης Π. Καπέτης ἐκ Βλάτσης
- 27) Νικόλαος Π. Γκαγάνης ἐκ Λέσβου
- 28) Γεώργιος Χατζηδούκας
- 29) Ἐξοχώτατος Κύριος Ἀναστάσιος Πάλης ἐξ Ἰωαννίνων
- 30) Ἀλέξανδρος καὶ Ἀσπασία τέκνα Ἀναστασίου Πάλη
- 31) Ἐξοχώτατος Δημήτριος Ἀθαν. Δέλης ἐκ Καλλάρων
- 32) Διογένης καὶ Ἐλισάβετ τέκνα Ἀθαν. Δέλη
- 33) Δημήτριος Ξυδόπουλος Κερκυραῖος
- 34) Κων/ντίνος Ξυδόπουλος υἱὸς τοῦ Δημητρίου
- 35) Ἰωάννης Σινώκας
- 36) Βασίλειος Μηλιάδης ἐκ Σταγείρων
- 37) Εὐστάθιος Παπαμπέλλος Ζαγοραῖος
- 38) Εὐγενεστάτη Χρυσανθῇ Ἀναστ. Ἐμμ. Βασματζῆ
- 39) Κατίγκω Βασματζῆ θυγάτηρ τῆς Χρυσανθῆς
- 40) Δημήτριος Χ' Ἀποστόλου Κοκκινᾶς
- 41) Κων/ντίνος Ζανοῦ Κοκκινᾶς
- 42) Ἀναστάσιος Κων/νου Κοκκινᾶς
- 43) Κων/νος Χατζημανώλης
- 44) Ἀντώνιος Στεργίου Αἰβατλῆς
- 45) Ἐντιμώτατος Χ' Στοιγιάννης Κων/νου Βασματζῆς
- 46) Ἐντιμώτατος Χ' Δημήτριος Ἐμμανουὴλ Βασματζῆς

- 47) Αιδεσιμότατος νομοφύλαξ Σερρών Χατζηλεόντιος ἐκ Κύπρου
- 48) Χ'' Πέτρος Δραγάσης
- 49) Ἀλέξιος Μπελαρούτης
- 50) Ἀδελφοὶ Σκαρδῆ
- 51) Δημήτριος Ἀθανασίου ἐκ Τρίκκης
- 52) Μιχαὴλ Φιλίππου
- 53) Ἰωάννης Βασιλείου
- 54) Ἰωάννης Χατζηαποστόλου ἐξ Ὀλύμπου
- 55) Λάζαρος Δημητρίου Σιατιστεὺς
- 56) Χρυσογόνος Θεολόγου Ἀργυριάδης
- 57) Ἐμμανουὴλ Δημητρίου ἐκ Λέσβου
- 58) Ζαφείρης Δημητρίου
- 59) Ἰωάννης Γεωργίου Γούναρης
- 60) Στάμος Παναγιώτου μουσικὸς ἐκ Ζάρκου Θεσσαλίας
- 61) Μιχαὴλ Χατζηδημητρίου
- 62) Μιχαὴλ Ἀθανασίου Χρυσάφης
- 63) Ἀδὰμ Πάλλας
- 64) Ἀθανάσιος Ἀναστασίου ἐκ Βλάτσης
- 65) Κων/νος Θεμελῆς
- 66) Κων/νος Διαμαντῆ Βαλσαματζῆς Ζαγοραῖος
- 67) Νικόλαος Μιχαὴλ ράπτης ἐκ Μοσχοπόλεως
- 68) Δημήτριος Μανασῆς υἱὸς ἱερέως ἐκ Μαντεμοχωρίων
- 69) Δημήτριος Ναοῦμ Καρίλλας Θεσσαλονικεὺς
- 70) Μαργαρίτης Βάγκας Ράπτης
- 71) Δημήτριος Ἰωάννου Καλέπης Σερραῖος

Β' Μαθηταὶ τῆς Σχολῆς Σερρών

- 1) Ἱερομόναχος Παπᾶ Κύρ Ἱερόθεος
- 2) Δημήτριος ἀδελφὸς τοῦ Ἀγίου Ἰμβρου
- 3) Κων/νος Μηλίδης ἐκ Ναούσσης
- 4) Γεώργιος Βλαστός
- 5) Μιχαὴλ Χατζηγροῦτζιος
- 6) Γεώργιος Νακίδης
- 7) Ἀγγελος Χατζηδούκας
- 8) Γεώργιος Χατζηδούκας
- 9) Εὐθύμιος Χατζηδούκας
- 10) Ἰωάννης Χατζηδούκας
- 11) Ἱεροδιάκονος Χρύσανθος Ζαγοραῖος
- 12) Ἱερομόναχος Μιχαὴλ Κρῆς
- 13) Ἐμμανουὴλ Φωτιάδης
- 14) Δημήτριος Κων/νου Παπακώστας
- 15) Φωτεινὸς Νικολάου
- 16) Μερκούριος Βασιλειάδης
- 17) Ἀλέξανδρος Ἐμμανουὴλ Παπᾶ
- 18) Ἀβράμιος Βασιλειάδης
- 19) Βασίλειος Χατζηχρήστου
- 20) Ἱερεὺς Λάσκαρις ἐκ Ζάρκου Θεσσαλίας

- 21) Ἀναστάσιος Σπύρου Θεσσαλονικεὺς
- 22) Μοναχὸς Νεόφυτος ἐξ Ἀμοργοῦ
- 23) Ἱεροδιάκονος Ἀγάπιος ἐκ Βερροίας
- 24) Ἀδελφοὶ Ἐμμανουὴλ καὶ Βασίλειος Ἀναστασίου Ἐμμ. Βασματζῆ
- 25) Χ'' Γρηγόριος Χ'' Λαζάρου ἐκ Βοδενῶν
- 26) Νικόλαος Ἀργ. Παπαρίζος ἐκ Σιατίστης
- 27) Ἱεροδιάκονος Δωρόθεος ἐκ Παλαιοχωρίου
- 28) Δημήτριος Ἀναστασίου ἐξ Ἀγράφων
- 29) Ἀλέξανδρος Γεωργιάδης Βασματζῆς
- 30) Δημήτριος Φιλίππου μουσικὸς ἐκ Φιλιππουπόλεως

Γ' Μελενίκου

- 1) Πανιερώτατος Μητροπολίτης Μελενίκου Κύριος Σαμουὴλ
- 2) Σοφολογιώτατος διδάσκαλος τῆς Σχολῆς Μελενίκου Κύριος Ἀδαμος Ζαπέκος
- 3) Πανοσιώτατος ἡγούμενος τοῦ Σπηλαίου Κύριος Νάθαναὴλ
- 4) Τιμιώτατος κύριος Δημήτριος Κων/νου Καλαμπάκης
- 5) Τιμιώτατοι Αὐτάδελφοι Κων/νου Καρύδα
- 6) Τιμιώτατος Θεοφάνη Κων/νου Καρύδα
- 7) Τιμιώτατος Κων/νος Σπανδωνῆ
- 8) Τιμιώτατοι Αὐτάδελφοι Ἀναστασίου Χ'' Λασκάρεως
- 9) Τιμιώτατος Κων/νος Ζλατάνου
- 10) Τιμιώτατος Ἐμμανουὴλ Λαζάρου Κουκούλης
- 11) Τιμιώτατος Κυριακὸς Παπαϊωάννου
- 12) Ἀρχων τῶν ἐκκλησιῶν Κύριος Ἀλέξιος Ζιέρης
- 13) Ἰωάννης Ν. Γάγγα
- 14) Σκευοφύλαξ Ἰωάννης Δ. Βασματζῆς
- 15) Κων/νος Μανώλτζου ὁ καὶ Χαρτοφύλαξ
- 16) Ἀρχων τῶν Μοναστηρίων Γεώργιος Παπαναγιώτου
- 17) Ὁ ἐξοχώτατος Κύριος Χατζηδημήτριος
- 18) Ὁ Τιμιώτατος Δημήτριος Παπαναγιώτου
- 19) Ὁ Τιμιώτατος Ἐξάρχος Κύριος Ἐμμανουὴλ Παπακώστας
- 20) Ὁ Τιμιώτατος Μιχαὴλ Ν. Γερμάνης ἐκ Βλάτσης
- 21) Ὁ Τιμιώτατος Θεοχάρης Κων/νος Σαχατζῆς
- 22) Ὁ Τιμιώτατος Γεώργιος Ἀλεξίου Ζιέρης Ἀσταρτζῆς
- 23) Ἄννα σύζυγος Ἀλεξίου Ζιέρη
- 24) Ὁ Τιμιώτατος Ἰωάννης Κων/νου Ζλατάνου
- 25) Ἐλένη σύζυγος Ἰωάννου Ζλατάνου
- 26) Ὁ Τιμιώτατος Κων/νος Ἐμμ. Παναγιώτου Ζανλῆς
- 27) Ὁ Τιμιώτατος Παναγιώτης Κων/νου Χ'' Ἰωάννου
- 28) Ὁ Τιμιώτατος Ἰωάννης Δημητρίου Τζαρακτζῆς
- 29) Ὁ Τιμιώτατος Κων/νος Χ'' Θεοχάρη Δομέστικος
- 30) Ὁ Τιμιώτατος Θωμᾶς Μηχαλάκη Πετκούσης
- 31) Ὁ Τιμιώτατος Ἀναστάσιος Δ. Κορδουπάλη
- 32) Ὁ Τιμιώτατος Μιχαὴλ Κιουπούδης
- 33) Ὁ Τιμιώτατος Κων/νος Ἐμμ. Βακάλης
- 34) Ὁ Τιμιώτατος Γεώργιος Ἀναστ. Φιδετζῆς ἐκ Βοδενῶν
- 35) Ὁ Τιμιώτατος Ἰακωμᾶς Ζωγράφος ἐκ Κουλακιᾶς

- 36) Ὁ Τιμιώτατος Ἰωάννης Σ. Δάλλης ἐκ Χώρας Χοτόβου
- 37) Ἡ Τιμιωτάτη Μαρινῶ σύζυγος Ἰ. Δάλλη
- 38) Οἱ Τιμιώτατοι Αὐτάδελφοι Γεωργίου Παπαζαβελερινοῦ
- 39) Οἱ Τιμιώτατοι Αὐτάδελφοι Μήτσιου Ζλατάνου

Δ' Μοναστήριον τῆς Ρίλας

- 1) Πανοσιολογιώτατος Νεόφυτος Παπαπέτρου ὁ καὶ Μουσικός
- 2) Ὁσιολογιώτατος Ἱεροδιάκονος Ἡσαΐας Χ' Φιλίππου ὁ καὶ Μουσικός
- 3) Μουσικολογιώτατος Ἱεροδιάκονος Κύριλλος Παπαστάμου

Ε' Οἱ τοῦ Ἐπιτρόπου Ἰωσήφ Μαθηταί

- 1) Ὁσιολογιώτατος Χρῦσανθος Παύλου Πλαμτζῶ
- 2) Ὁσιολογιώτατος Ἀβέρκιος Παπασιλβέστρου
- 3) Ἱεροδιάκονος Ἀβράμιος
- 4) Λογιώτατοι Αὐτάδελφοι Κων/νος καὶ Ἰωάννης Λαζάρου ἐκ Σαμακοβίου

Ι. ΒΑΣΙΔΡΑΒΕΛΛΗΣ

ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΡΙΤΙΚΗΣ

Εὐχαριστῶ τὸν κ. Βασ. Φόρη δι' ὅσα καλὰ ἔγραψε γιὰ τὸ βιβλίον μου «Τὸ γλωσσικὸ ἰδίωμα Γέρμα Καστοριάς» στὸ περιοδικὸ Balkan Studies τόμ. 3, σελ. 208-212 ἐξαίρων διάφορα προσόντα του, τὸ σπουδαιότερον τῶν ὁποίων εἶναι ἡ καλὴ καὶ ἀκριβὴς ἀπόδοσις τοῦ ἰδιώματος. Παρὰ ταῦτα ὁμως τονίζει καὶ μερικὰ μειονεκτήματα τοῦ βιβλίου.

Ἐπειδὴ νομίζω πὼς οἱ σχετικὲς γνώμες τοῦ κ. Β. Φόρη δὲν εὐσταθοῦν καὶ μειώνουν καὶ τὴν ἀξιολογίαν τοῦ ἔργου, τὴν ὁποία ὁ ἴδιος ἐπαινεῖ, ἐθεώρησα ἀναγκαῖον χάριν τῆς ἀληθείας νὰ προβῶ στὴν ἐξέτασιν καὶ ἀνασκευὴ αὐτῶν.

Οἱ γνώμες του εἶναι οἱ ἀκόλουθες:

1. Πρῶτα - πρῶτα δὲ συμφωνεῖ μὲ τὴ σειρά, πού δημοσιεύτηκε ἡ ὕλη τοῦ βιβλίου: λεξιλόγιο, προσθήκες, τοπωνύμια, κύρια ὀνόματα καὶ γραμματικὲς παρατηρήσεις. Προτίμησα ὁμως τὴ σειρά αὕτη, γιατί εἶχα ὑπ' ὄψει πὼς πρῶτα δημιουργήθηκε ἡ γλώσσα κα' ὕστερα ἀκολούθησε ἡ συγγραφὴ γραμματικῆς.

2. Διατείνεται πὼς τὸ λεξιλόγιο εἶναι «ὑπέρμετρα ἐκτεταμένο» καὶ εὕρισκει «λήμματα περιττά (!) ἢ ἄλλα, πού θὰ τοὺς ἀρκοῦσε ὁ χαρακτηρισμὸς «κοινόν». Προχωρῶντας ὁμως παρατηρεῖ: «βέβαια τέτοια λήμματα διαφωτίζουν πολὺ συχνὰ σπουδαία φωνητικά, μορφολογικὰ καὶ συντακτικὰ χαρακτηριστικά, αὐτὰ ὁμως θὰ ἔπρεπε μᾶλλον νὰ συζητηθοῦν στὰ οἰκεία κεφάλαια τῶν γραμματικῶν παρατηρήσεων»· ὥστε τὰ λήμματα δὲν εἶναι καθόλου περιττά. Τὸ πὺν εἶναι καλύτερα νὰ συζητηθοῦν εἶναι ζήτημα προτιμήσεως. Καὶ ἀναφέρω, ὅσα γράφω στὸν πρόλογό μου σελ. 7· «ἤθελα ἡ ἐργασία μου νὰ ἐπεκταθῇ σὲ ὅσο τὸ δυνατόν εὐρύτερο κύκλο» κ.τ.λ., γιατί ἔχω τὴ γνώμη πὼς ἡ ἐρευνα κα' ἡ ἐξέτασις τῶν γλωσσικῶν φαινομένων σὲ πλούσια ὕλη καὶ ὄχι φτωχὴ γίνεται πληρέστερη καὶ ἀποδοτικότερη.

3. Ὁ κ. Β. Φόρης βρίσκει τὴ φωνητικὴ τοῦ βιβλίου μου πολὺ περιληπτικὴ. Ἀλλὰ ἀπαντῶ σ' ὅλες τὶς γραμματικὲς βλέπομε ὅτι τὸ φθογγολογικὸ μέρος εἶναι πολὺ μικρότερον ἐν σχέσει μὲ τὰλλα δύο μέρη, τὸ τυπικὸ καὶ τὸ ἐτυμολογικόν, γιατί τὰ φαινόμενα, πού ἐξετάζει, εἶναι πολὺ ὀλιγώτερα. Ἡ μικρὴ γραμματικὴ τοῦ Thumb διαθέτει 13 μόνον σε-